

กรมทรัพย์สินทางปัญญา
กระทรวงพาณิชย์

เล่มที่ 85
วันที่ประกาศโฆษณา

เลขที่ประกาศ 243
30 กรกฎาคม 2567

ประกาศโฆษณาการรับขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

เลขที่คำขอ	64100273	วันที่ยื่นคำขอ	17 สิงหาคม 2564
สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์	มะพร้าวน้ำหอมสามพราน หรือ Sampran Aromatic Coconut หรือ Maprao Namhom Sampran		
รายการสินค้า	มะพร้าวน้ำหอม		
ผู้ขอขึ้นทะเบียน	จังหวัดนครปฐม		
ที่อยู่	ศูนย์ราชการจังหวัดนครปฐม เลขที่ 99 หมู่ 6 ถนนศูนย์ราชการ ตำบลถนนขาด อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม 73000		

1. คุณภาพ ชื่อเสียง คุณสมบัติหรือคุณลักษณะเฉพาะของสินค้า

คำนิยาม

มะพร้าวน้ำหอมสามพราน หรือ Sampran Aromatic Coconut หรือ Maprao Namhom Sampran หมายถึง มะพร้าวน้ำหอมพันธุ์หมูสี (ต้นเดี่ยว) ผลมีลักษณะตั้งตรง ทรงสูง เป็นรูปหัวลิง ก้น 3 พู เปลือกสีเขียวปนเหลือง เนื้อสีขาว นุ่ม น้ำมะพร้าวมีรสชาติหวาน และมีกลิ่นหอมคล้ายใบเตย ผลิตรอบคลุมเขตพื้นที่ 2 อำเภอ ได้แก่ อำเภอสามพราน และอำเภอนครชัยศรี ของจังหวัดนครปฐม

ลักษณะของสินค้า

(1) พันธุ์มะพร้าว : พันธุ์หมูสี (ต้นเดี่ยว)

(2) ลักษณะทางกายภาพ

- ผล ผลลักษณะตั้งตรง ทรงสูง เป็นรูปหัวลิง ก้นเป็นพู 3 พู
- เปลือก เปลือกสีเขียวปนเหลือง
- เนื้อ สีขาว นุ่ม
- รสชาติ รสชาติหวาน และมีกลิ่นหอมคล้ายใบเตย

(3) ลักษณะทางเคมี

- ค่าความหวานอยู่ในช่วง 6 – 8 องศาบริกซ์

2. กระบวนการผลิต

วัตถุดิบ

พันธุ์หมูสี (ต้นเดี่ยว) โดยใช้หน่อที่มีความสูงประมาณ 25 – 40 เซนติเมตร จากต้นพันธุ์ที่ปลูก และขยายพันธุ์ในเขตพื้นที่ อำเภอสามพราน และอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม โดยเลือกจากผลแก่ ที่มีเปลือกสีน้ำตาลอ่อน (สีก้ามปู) และสมบูรณ์ จากต้นแม่พันธุ์เพศเมียที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป

การปลูก

มะพร้าวน้ำหอมสามพรานปลูกในเขตพื้นที่อำเภอสามพราน และอำเภอนครชัยศรี ของจังหวัดนครปฐม ใช้วิธีการปลูกแบบยกร่องสวน โดยขุดหลุมยกร่องให้สูงจากพื้น การยกร่องควรมีระยะห่างระหว่างช่อง 6 x 6 เมตร เพื่อลดการท่วมขังของน้ำ และไม่ทำให้ใบของมะพร้าวยาวมาทับซ้อนกัน และทำการขุดดินให้เป็นหลุมขนาดพอประมาณ ตากหลุมให้แห้งอย่างน้อย 1 สัปดาห์ และนำต้นพันธุ์มะพร้าววางลงในหลุมเอาดินกลบสัปดาห์ประมาณ 2 ใน 3 ของลูก กัดดินข้างๆ ให้แน่น หลังจากปลูกและเกลี่ยดินปากหลุมแล้ว ให้ทำการผูกต้นไว้กับหลักกันต้นโยก

การดูแลรักษา

- (1) การให้น้ำ ระยะเดือนแรกของการปลูกมะพร้าวน้ำหอมสามพรานให้รดน้ำเป็นประจำ เมื่อเข้าเดือนที่หกให้รดน้ำสัปดาห์ละ 1 - 2 ครั้ง และเมื่อมะพร้าวเริ่มออกผลผลิตให้รดน้ำสัปดาห์ละ 2 - 3 ครั้ง
- (2) การใส่ปุ๋ย ควรใส่หลังการปลูกไปแล้ว 6 เดือน อย่างสม่ำเสมอ หรือตามความเหมาะสมของพื้นที่
- (3) การดูแลหลังการเก็บเกี่ยว เก็บทางมะพร้าวแก่ที่ร่วงตามธรรมชาติอย่างสม่ำเสมอ เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งสะสมของศัตรูพืชหรือโรคแมลง และให้เกิดความสะดวกในการดูแลรักษา

การเก็บเกี่ยว

- (1) ระยะเวลาเก็บเกี่ยว ต้นมะพร้าวควรมีอายุ 3 ปีขึ้นไป สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ทุก 20 - 25 วัน หรือสังเกตจากเปลือกมะพร้าวที่มีสีเขียวปนเหลือง สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ตลอดทั้งปี
- (2) เก็บเกี่ยวโดยใช้วิธีการตัดทะลาย และค่อยๆ วางลงพื้นเพื่อลดการกระแทก

การบรรจุหีบห่อ

- (1) รายละเอียดบนฉลาก หรือบรรจุภัณฑ์ ให้ประกอบด้วยคำว่า “มะพร้าวน้ำหอมสามพราน” หรือ “Sampran Aromatic Coconut” หรือ “Maprao Namhom Sampran”
- (2) ให้ระบุชื่อผู้ผลิตหรือผู้ประกอบการฯ สถานที่ผลิตหรือจัดจำหน่าย หรือข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น วันที่ผลิต เบอร์โทรศัพท์ติดต่อ เป็นต้น เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภค และสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้

3. ความสัมพันธ์ระหว่างสินค้ากับแหล่งภูมิศาสตร์

ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่ในเขตอำเภอสามพราน และอำเภอนครชัยศรี ของจังหวัดนครปฐม เป็นที่ราบลุ่มของแม่น้ำนครชัยศรีในมณฑลนครชัยศรีเดิม ตั้งอยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ 13 องศา 45 ลิปดาเหนือ 10 ฟลิปดา เส้นแวงที่ 100 องศา 4 ลิปดา 28 ฟลิปดา มีกลุ่มดินชุดที่ 3, 8, 11 ประกอบด้วยชุดดินธนบุรี ชุดดินสมุทรสาคร และชุดดินดำเนินสะดวก ลักษณะเป็นดินเหนียวสีน้ำตาล ดินชั้นบนมีลักษณะทับถมเป็นชั้นๆ ดินชั้นล่างเป็นสีน้ำตาลปนเหลือง ปฏิกิริยาของดินเหนียวเป็นกรดเล็กน้อยถึงด่างมีค่า PH อยู่ในช่วง 6.5 - 8.0 แต่ชุดดินที่พบมากที่สุดคือชุดดินที่ 8

ลักษณะภูมิอากาศ

จังหวัดนครปฐม มีลักษณะภูมิอากาศขึ้นอยู่กับอิทธิพลของลมมรสุมที่พัดประจำฤดูกาล 2 ฤดู โดยพัดจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือในฤดูหนาวเรียกว่าลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้อากาศหนาวเย็นและแห้งแล้ง และจากทิศตะวันตกเฉียงใต้ในฤดูฝนเรียกว่าลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ทำให้อากาศชุ่มชื้นและมีฝนตกทั่วไป

โดยมีปริมาณน้ำฝนอยู่ที่ 1,100 – 1,200 มิลลิเมตรต่อปี กลางวันมีอุณหภูมิอยู่ที่ 32 – 37 องศาเซลเซียส และกลางคืนมีอุณหภูมิอยู่ที่ 25 – 27 องศาเซลเซียส จากปัจจัยลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศดังกล่าว ส่งผลให้ มะพร้าวน้ำหอมสามพรานที่ปลูกในอำเภอสามพราน และอำเภอนครชัยศรี ของจังหวัดนครปฐม มีเนื้อมะพร้าว ที่ขาวและนุ่ม น้ำมะพร้าวมีรสชาติหวาน และกลิ่นหอมคล้ายใบเตย

ประวัติความเป็นมา

การปลูกมะพร้าวน้ำหอมสามพราน ในเขตอำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม มีประวัติยาวนานกว่า 100 ปี ทำให้มีการถ่ายทอดความรู้ภูมิปัญญาของเกษตรกรจากรุ่นสู่รุ่น จากคำบอกเล่าของคนท้องถิ่น สันนิษฐานว่าประมาณ พ.ศ. 2447 กังโสม เลี้ยงรักษา เป็นคนแรกที่นำมะพร้าวน้ำหอมมาปลูก โดยนำมาปลูกที่บ้านตำบลบางช้าง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ซึ่งมีแม่น้ำนครชัยศรีไหลผ่าน เป็นที่ราบลุ่ม ถึงช่วงปีน้ำหลาก พบบดินตะกอนมาทับถมขึ้นเรื่อยๆ นำพาธาตุอาหารต่างๆ มาสะสมไว้จนชาวบ้านเรียกว่า "น้ำไหลทรายมูล" เมื่อปลูกต้นไม้ เช่น มะพร้าวน้ำหอม ทำให้รสชาติมะพร้าวน้ำหอมดีกว่าปลูกที่อื่น หลังจากนั้นอีกประมาณ 10 ปี กังโสม ได้นำมะพร้าวน้ำหอมไปแบ่งให้ กังแสง เลี้ยงรักษา ผู้เป็นน้องชายนำไปปลูกและขยายพันธุ์ต่อยังบริเวณ วัดไร่ขิง ตำบลไร่ขิง อำเภอสามพราน และได้มีชาวบ้านจากที่อื่นทยอยมาติดต่อขอซื้อมะพร้าวน้ำหอมเพื่อนำไปขยายพันธุ์และเพาะปลูกอย่างกว้างขวางในอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

ในปัจจุบันมีการปลูกมะพร้าวน้ำหอมสามพรานเชิงพาณิชย์เพิ่มขึ้น เป็นพืชเศรษฐกิจที่มีมูลค่าส่งออก และได้รับความนิยมจากผู้บริโภคทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ เนื่องจากมีคุณลักษณะเด่น คือ เนื้อสีขาว และนุ่ม น้ำมะพร้าวมีรสชาติหวาน และมีกลิ่นหอมคล้ายใบเตย รวมทั้งเข้าร่วมออกร้านแสดงและจำหน่ายสินค้า ซึ่งจัดโดยหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน งานวันมะพร้าวสามพราน จังหวัดนครปฐม งานสัปดาห์มะพร้าวสามพราน โดยสมาคมมะพร้าวสามพราน

4. ขอบเขตที่ตั้งแหล่งภูมิศาสตร์

ขอบเขตพื้นที่การผลิต มะพร้าวสามพราน ครอบคลุมพื้นที่ 2 อำเภอ ของจังหวัดนครปฐม ได้แก่ อำเภอสามพราน และอำเภอนครชัยศรี รายละเอียดตามแผนที่

5. การพิสูจน์แหล่งกำเนิด

- (1) มะพร้าวสามพราน ต้องผลิตในเขตพื้นที่ที่กำหนด และตามกระบวนการผลิตข้างต้น
- (2) กระบวนการผลิตจะต้องผ่านการควบคุมตรวจสอบ คือ มีการขึ้นทะเบียนสมาชิกผู้ผลิต และผู้ประกอบการค้า มะพร้าวสามพราน รวมทั้งต้องมีเอกสารกำกับเพื่อการตรวจสอบย้อนกลับได้

6. เงื่อนไขที่นายทะเบียนกำหนดตามมาตรา 15

- (1) ให้มีการจัดทำทะเบียนสมาชิกผู้ผลิตและผู้ประกอบการค้าที่ใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ มะพร้าวสามพราน
- (2) ผู้ขอขึ้นทะเบียนสมาชิกผู้ผลิต และผู้ประกอบการค้า จะต้องปฏิบัติตามคู่มือการปฏิบัติงานสำหรับสมาชิกผู้ขอใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ มะพร้าวสามพราน และดำเนินการตามแผนการควบคุมตรวจสอบ ทั้งกระบวนการผลิตในระดับผู้ผลิตและระดับจังหวัด

แผนที่แสดงแหล่งภูมิศาสตร์
มะพร้าวน้ำหอมสามพราน

ขอบเขตพื้นที่การผลิต มะพร้าวน้ำหอมสามพราน ครอบคลุมพื้นที่ 2 อำเภอ ของจังหวัดนครปฐม ได้แก่ อำเภอสามพราน และอำเภอนครชัยศรี